

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๖๐๖/ ๒๒๔๖



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในสาขาทรัพยากรน้ำ
ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน
โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๕/ว ๒๓๘๖ ลงวันที่
๑๙ กันยายน ๒๕๕๙
๓. ร่างบันทึกความเข้าใจฯ (ฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับแปลเป็นภาษาไทย)
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๐๘๐๒/๕๒๓ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนาม
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในสาขาทรัพยากรน้ำระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ
เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร
วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจสาธารณรัฐเกาหลี-ไทย
ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ สาธารณรัฐเกาหลี รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
และนายยู อิล โฮ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุทธศาสตร์และการคลังแห่งสาธารณรัฐเกาหลี
ได้เป็นประธานร่วมในการประชุม ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินความร่วมมือ
ที่ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือ ๓ สาขา ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของไทย ซึ่งรวมถึง
การบริหารจัดการน้ำ ๒) การส่งเสริมการค้า และ ๓) วัฒนธรรม การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนระดับ
ประชาชนต่อประชาชน โดยรองนายกรัฐมนตรีได้เชิญชวนให้สาธารณรัฐเกาหลีร่วมประกวดราคาและเสนอ
ความร่วมมือแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ในโครงการห้วยหลวง จังหวัดหนองคาย

๑.๒ เมื่อวันที่...

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ นายคิม คยอน ฮวาน ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ได้เข้าพบหารือกับอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อประสานติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการเยือนสาธารณรัฐเกาหลีของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และหารือประเด็นความร่วมมืออื่นๆ โดยสาธารณรัฐเกาหลีแจ้งว่ามีความสนใจเข้าร่วมดำเนินงานกับประเทศไทยใน ๓ ลักษณะ คือ การลงทุนร่วม (Joint Venture) ความร่วมมือแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) และโครงการนำร่อง (Pilot Project) สำหรับโครงการห้วยหลวง ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมหารือกับกรมชลประทานแล้ว ปัจจุบันสาธารณรัฐเกาหลีได้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล (Desalination) โดยวิธี Reverse Osmosis (RO) มาใช้ ซึ่งเป็นหนึ่งใน ๗ โครงการขนาดใหญ่ที่สาธารณรัฐเกาหลีกำลังพัฒนาให้มีความเหมาะสมเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ และประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้กับพื้นที่ที่เป็นเกาะหรือจังหวัดที่อยู่ติดทะเลได้ ซึ่งฝ่ายไทยได้ให้ความสนใจ ทั้งนี้ สาธารณรัฐเกาหลีมีความสนใจที่จะดำเนินความร่วมมือกับไทยในด้านทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานทดแทน เช่น พลังงานน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานลม ส่วนประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเทศไทยร่วมกันในอนาคต ได้แก่ การฟื้นฟูแหล่งน้ำ เช่น คลองผดุงกรุงเกษม ตามแนวทางการพัฒนาคลองของเกซอน (Cheonggyecheon) ของสาธารณรัฐเกาหลี การปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ และเทคโนโลยีป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีคณะกรรมการร่วมเพื่อประสานความร่วมมือต่อไป

๑.๓ เพื่อให้ความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำระหว่างไทยและสาธารณรัฐเกาหลีมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี จึงได้เชิญผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำเข้าร่วมหารือกรอบความร่วมมือด้านการบริหารจัดการน้ำของทั้งสองประเทศ ระหว่างวันที่ ๒๗-๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งต่อมาได้มีการร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว และมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขมาเป็นลำดับ

๑.๔ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๕/ว ๒๓๘๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ แจ้งว่า นายฮวาง คโย-อัน นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐเกาหลี จะเดินทางมาเยือนประเทศไทย เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย ครั้งที่ ๒ (2nd Asia Cooperation Dialogue: ACD Summit) ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ และได้ขอพบหารือทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรี ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยทั้งสองฝ่ายอยู่ระหว่างการหารือถึงความเป็นไปได้ที่จะจัดให้มีพิธีลงนามเอกสารความตกลง ๔ ฉบับ ในวันดังกล่าว ซึ่งรวมถึงบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเรื่องดังกล่าว แม้จะไม่ก่อให้เกิดข้อผูกพันทางกฎหมาย ประกอบกับไม่มีบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ แต่อาจมีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบาย จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากจะมีการกำหนดการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในสาขาทรัพยากรน้ำระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ จึงจำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในสาขาทรัพยากรน้ำระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายด้านน้ำ กฎหมายและองค์กร เทคโนโลยี และการพัฒนาที่ยั่งยืนและการดำเนินงานในสาขาทรัพยากรน้ำของทั้งสองประเทศ รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือในระดับทวิภาคี โดยเน้นย้ำความร่วมมือในสาขาดังต่อไปนี้

- ๑) การพัฒนานโยบายด้านน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและการบริหารจัดการน้ำ
- ๒) การออกแบบและการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะ (Smart Water Management System) โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลด้านน้ำแบบบูรณาการ
- ๓) การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยใช้ระบบการผลิตน้ำประปาและการผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล (Desalination)
- ๔) เทคโนโลยีการบริหารจัดการน้ำขั้นสูงและการพัฒนาพลังงานหมุนเวียน
- ๕) การศึกษาหรือการวิจัยร่วม และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๖) ความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่ได้มีการตกลงร่วมกัน

ซึ่งจะดำเนินการร่วมมือในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ การศึกษาดูงาน การวิจัยและพัฒนา ร่วม การจัดประชุมและสัมมนาร่วม และความร่วมมือในรูปแบบอื่นที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน โดยฝ่ายไทยมีกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และฝ่ายสาธารณรัฐเกาหลีมีสำนักนโยบายทรัพยากรน้ำ กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งบันทึกความเข้าใจ จะมีผลบังคับใช้เป็นเวลา ๕ ปี และจะขยายเวลาออกไปโดยอัตโนมัติทุก ๕ ปี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อประเด็นสาระโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ แต่มีข้อสังเกตต่อบางถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ซึ่งได้ดำเนินการปรับแก้ตามข้อเสนอแล้ว ส่วนประเด็นมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ กรมสนธิสัญญา และกฎหมายเห็นว่า ข้อ ๗ (๑) ของร่างบันทึกความเข้าใจ ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า “ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีใดทางกฎหมาย” ประกอบกับไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบและอนุมัติการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในสาขาทรัพยากรน้ำระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๒ เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ลงนาม
ร่างบันทึกความเข้าใจฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๖๐๙ (ศิริวรรณ)

โทรสาร ๐ ๒๒๓๑ ๖๑๖๕

E-mail: siriwanletter@hotmail.com